

1 Podpora prarodinných opatření obcí a dalších aktérů na místní úrovni

Prarodinná opatření popsaná v této oblasti aktivit (zařízení péče o děti, dětské kluby, příměstské tábory atd.), která jsou určena rodičům dětí (dospělým, kteří se podílí na péči o dítě ve společné domácnosti)¹ a dalším pečujícím osobám, vhodně doplňují další opatření na podporu rodiny z oblasti sociálního začleňování a zaměstnanosti (např. manželské a rodinné poradny, poradny pro oběti domácího násilí, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, flexibilní formy zaměstnávání). Škála opatření přispívá ke sladování pracovního a rodinného života, k podpoře rodiny a k předcházení sociálního vyloučení osob včetně jejich uplatnitelnosti na trhu práce.

1.1 Zařízení péče o děti zajišťující péči o děti v době mimo školní vyučování (ranní či odpolední pobyt)

Podpora je určena na vybudování zařízení a zajištění služeb péče o děti mimo režim vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Jedná se o zakládání a provozování zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem tohoto typu (školní družiny, kluby) s dobou provozu odpovídající potřebám rodičů (oproti současné nabídce družin též v časných ranních hodinách a až do pozdního odpoledne). V této souvislosti je pro iniciátory projektu žádoucí spolupracovat s místně příslušnou školou. MAS si může ve své výzvě vyžádat jako povinnou přílohu potvrzení školy o kapacitě školních družin a klubů při ZŠ.

Cílem opatření je zajištění péče o děti v době mimo školní vyučování, kdy jsou rodiče v zaměstnání. Nejde tedy o podporu mimoškolních vzdělávacích aktivit, nýbrž o posílení služeb zajišťujících péči o děti.

Podmínky realizace:

- zařízení je určeno pro děti, které jsou žáky 1. stupně ZŠ (popř. přípravné třídy ZŠ)²
- minimální kapacita zřizovaného zařízení je 5 dětí, přičemž optimální počet dětí na jednu pečující osobu je nejvýše 15
- do rozpočtu projektu je možné zahrnout také náklady na doprovody dětí před/po vyučování do/z provozovaného zařízení a náklady na pečující osobu v době pobytu skupiny dětí ve venkovních prostorách tak, aby se skupinou dětí byly vždy 2 pečující osoby
- služby péče o děti mohou být poskytovány i v prostorách, ve kterých je provozována družina podle školského zákona; není však možný překryv doby provozu obou zařízení, ta musí být přesně odlišena, tomu pak bude odpovídat i výše nájemného (náklady na vybavení budou způsobilé pouze proporcionálně ve vztahu k využití pro a mimo projekt)
- s rodiči dětí musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby s aktualizací alespoň **na každý školní rok** (podmínka realizace projektu; není součástí žádosti o podporu)
- příjemce musí vést denní evidenci (elektronicky nebo v listinné podobě) přítomných dětí obsahující čas příchodu a odchodu dítěte (ověření při kontrole na místě)

¹ Pro potřeby vykazování se cílová skupina Rodiče dětí zařazuje pod cílovou skupinu Osoby pečující o malé děti.

² V oblasti péče o děti na 1. stupni ZŠ platí následující:

- v případě provozování služby ve formě volné živnosti vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých,
- pokud není služba provozována jako živnost (tedy nikoliv za účelem zisku), stačí respektovat obecně závazné právní předpisy (zákonná opatření se širší působností vymezující pravidla týkající se odpovědnosti za škodu, občanskoprávních a pracovněprávních vztahů, právnických osob, bezpečnosti staveb a požární ochrany).

1.2 Doprovody na kroužky a zájmové aktivity

Podpora je určena na zajištění doprovodů dětí na kroužky a zájmové aktivity. Doprovody musí být vždy vázány na další aktivity v prarodinných aktivitách (bod 1.1 a 1.5), nemohou být realizovány jako samostatný projekt.

Podmínky realizace:

- týká se rodičů s předškolními a školními dětmi (1. stupeň ZŠ)
- v rozpočtu projektu mohou být doprovody zahrnuty buď jako služba (kapitola rozpočtu Nákup služeb), anebo může být doprovázející osoba zaměstnána na DPČ/DPP (kapitola rozpočtu Osobní náklady)
- jedno dítě může využít doprovod (tam a zpět) maximálně 3 x týdně
- s rodiči dětí musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby s aktualizací alespoň **na každý školní rok** (podmínka realizace projektu; není součástí žádosti o podporu)
- příjemce musí vést denní evidenci (elektronicky nebo v listinné podobě) doprovázených dětí, obsahující čas odchodu dítěte, adresa místa, kam je dítě doprovázeno a jméno a příjmení doprovázející osoby (ověření při kontrole na místě)

1.3 Příměstské tábory

Podpora je určena na zajištění služeb péče o děti v době školních prázdnin. Příměstský tábor může být realizován i jako samostatný projekt. Současně nemůže být souběžně realizován v kombinaci s aktivitou 1.2 (doprovody na kroužky a zájmové aktivity).

Podmínky realizace:

- doba konání příměstského tábora je omezena pouze na pracovní dny
- minimální kapacita příměstského tábora je 10 dětí
- s rodiči dětí musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby na dobu trvání jednotlivého turnusu, popřípadě více turnusů v daném školním roce (podmínka realizace projektu; není součástí žádosti o podporu) (podmínka realizace projektu; není součástí žádosti o podporu)
- příjemce musí vést denní evidenci (elektronicky nebo v listinné podobě) přítomných dětí, obsahující čas příchodu a odchodu dítěte (ověření při kontrole na místě)

1.4 Společná doprava dětí do/ze školy, dětské skupiny a/nebo příměstského tábora

Podpora je určena na zajištění dopravy dětí do/ze školy, dětské skupiny a/nebo příměstského tábora (týká se dětí předškolního věku a žáků 1. stupně ZŠ). Společná doprava může být realizována i jako samostatný projekt.

Společná doprava dětí do/ze školy, dětské skupiny a/nebo příměstského tábora může být provozována, pokud platí alespoň jedno z níže uvedených kritérií:

- neexistuje žádné spojení hromadnou dopravou,
- neexistuje vhodné spojení hromadnou dopravou ve vhodném čase (dítě by na začátek nebo po konci vyučování/dětské skupiny/příměstského tábora čekalo více než 30 min.),
- návaznost spojů hromadné dopravy je komplikovaná (přestupy, čekání na jednotlivé spoje, interval mezi jednotlivými spoji je větší než 1 hod.).

Žadatel v žádosti o podporu musí vždy odůvodnit potřebnost služby. V případě realizace společné dopravy dětí do/z příměstského tábora je nezbytné místo realizace příměstského tábora přizpůsobit délce obvyklé dojížděky do spádových předškolních a školních zařízení.

Podmínky realizace:

- týká se rodičů s předškolními a školními dětmi (1. stupeň ZŠ)
- v rozpočtu projektu může být společná doprava zahrnuta pouze jako služba (v kapitole rozpočtu Nákup služeb)
- není možné využívat vlastního dopravního prostředku příjemce dotace nebo rodiče dítěte
- cena služby vyplývá ze smlouvy s dopravcem (není vázaná na veřejnou dopravu)
- s rodiči dětí musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby s aktualizací alespoň **na každý školní rok** (podmínka realizace projektu; není součástí žádosti o podporu)
- příjemce musí vést denní evidenci (elektronicky nebo v listinné podobě) přepravovaných dětí (ověření při kontrole na místě) náklady na doprovázející/pečující osoby během cesty jsou způsobilými náklady projektu vždy v případě doprovázení předškolních dětí, u žáků 1. stupně ZŠ jen pokud příjemce uzná tento doprovod za potřebný ve zvlášť odůvodněných případech (např. vyžaduje-li to zdravotní stav dítěte apod.); ve druhém uvedeném případě musí žadatel odůvodnit potřebnost služby
- přepravce musí dodržovat zákonné předpisy (sedačky a poutání dětí pásy)

1.5 Dětské skupiny

Služba péče o dítě v dětské skupině je poskytována mimo domácnost dítěte v kolektivu dětí, je určena pro děti od 1 roku věku do zahájení povinné školní docházky a je zaměřena na zajištění potřeb dítěte, na výchovu, rozvoj schopností, kulturních a hygienických návyků dítěte. Účelem podpory je umožnit rodičům zapojení do pracovního procesu.

Podpora je určena:

- a) **provoz dětských skupin** dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině za účelem zapojení rodičů do pracovního procesu,
- b) **vybudování/transformaci³ a provoz dětských skupin** dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině za účelem zapojení rodičů do pracovního procesu.

Žádost lze podat pouze na jednu ze zde uvedených variant podporovaných aktivit (anebo b).

Zařízení provozované na základě živnostenského oprávnění se může transformovat na subjekt, který je oprávněn provozovat dětskou skupinu ze zákona č. 247/2017 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině a podat žádost o podporu.

Službu péče o dítě lze poskytovat v následujících režimech:

a) Dětská skupina pro veřejnost

Podpora z OPZ může být využita na dětské skupiny pro veřejnost vymezené dle § 3 odst. 2 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Provozovatel dětské skupiny není povinen být zaměstnavatelem rodiče nebo jiné osoby, které bylo rozhodnutím příslušného orgánu svěřeno dítě do péče nahrazující péči rodičů, pokud je:

- ústavem, jestliže poskytování služby péče o dítě v dětské skupině je v souladu s jeho zakládací listinou,

³ Vytvoření dětské skupiny z jiného typu zařízení péče o děti předškolního věku a zapsání jako dětská skupina dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o děti v dětské skupině v době realizace projektu.

- právnickou osobou registrovanou nebo evidovanou dle zákona č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností (zákon o církvích a náboženských společnostech), pokud poskytování služby péče o dítě v dětské skupině je v souladu s jejím předmětem činnosti,
- územním samosprávným celkem nebo jím zřizovanou právnickou osobou,
- obecně prospěšnou společností, jestliže poskytování služby péče o dítě v dětské skupině je v souladu s její zakládací listinou nebo zakládací smlouvou,
- nadací nebo nadačním fondem,
- spolkem, jestliže poskytování služby péče o dítě v dětské skupině je v souladu s jeho stanovami.

b) Podniková dětská skupina

Podpora z OPZ může být využita na podnikové dětské skupiny vymezené dle § 3 odst. 1 zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Provozovatel dětské skupiny je zaměstnavatelem rodiče, nebo dle § 3, odst. 3 cit. zákona provozovatel může poskytovat službu péče o dítě v dětské skupině rodiči též na základě dohody se zaměstnavatelem tohoto rodiče, a to za podmínky, za kterých poskytuje službu jinému rodiči.

Podmínky realizace:

- služba je poskytována mimo domácnost dítěte
- podporu mohou získat pouze zařízení péče o děti, které jsou provozována mimo režim školského zákona⁴
- minimální kapacita zřizovaného zařízení je 5 dětí, maximální 24
- žádost lze ve výzvě podat i před okamžikem zaevidování zařízení jakožto dětské skupiny; dětská skupina musí být zaevidována nejpozději v den zahájení provozu dětské skupiny
- s rodiči musí příjemce uzavřít písemnou smlouvu o poskytování služby s aktualizací alespoň **na každý školní rok** (podmínka realizace projektu, není součástí žádosti o podporu)
- příjemce musí vést denní evidenci (elektronicky nebo v listinné podobě) přítomných dětí, obsahující čas příchodu a odchodu dítěte (ověření při kontrole na místě)

1.6 Vzdělávání pečujících osob

Jedná se o další profesní vzdělávání pro pečující osoby zaměřené na zlepšení jejich přístupu na trh práce, včetně výkonu samostatné výdělečné činnosti. Volba profesního vzdělávání musí odpovídat potřebám podporované cílové skupiny a musí mít vazbu na projektem deklarované pracovní uplatnění. Dosažené vzdělání by podpořeným osobám mělo usnadnit jejich uplatnění například v dětských skupinách, v dětských klubech, na příměstských táborech nebo jako OSVČ⁵. Podmínky dalšího profesního vzdělávání jsou uvedeny u aktivity 3.1 Příprava osob z cílových skupin ke vstupu či návratu na trh práce.

Doporučení k podporované aktivitě Podpora prarodinných opatření:

Doporučujeme uzavřít pojištění odpovědnosti za škody (zahrnující pobyt v prostorách zařízení i volný pohyb dětí mimo zařízení), výdaj lze hradit z nepřímých nákladů projektu⁶

⁴ Tj. zákona č. 591/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Zařízení provozována dle tohoto zákona jsou zapsána ve školském rejstříku.

⁵ Podpora zahájení podnikatelské činnosti viz aktivita 3.2 Zvyšování zaměstnanosti cílových skupin (písm. d).

⁶ U Dětských skupin je dle § 12 zákona č. 247/2014 Sb., pojištění povinné, avšak hrazeno musí být z nepřímých nákladů.

Podmínky vykazování některých nákladů v aktivitě Podpora prarodinných opatření:

- cílovou skupinou jsou rodiče dětí; výdaje, které nemají přímý vztah k cílové skupině, nejsou způsobilými náklady projektu (např. stravné dětí, jízdné či případné vstupné), nemohou tedy být součástí rozpočtu projektu
- cestovné pečujících/doprovázejících osob spadá do nepřímých nákladů
- v případě společné dopravy dětí do/ze školy, dětské skupiny a /nebo příměstského tábora v rámci regionu (příměstské oblasti, venkovské regiony) je nutno využít službu dopravce; položka bude zahrnuta do kapitoly rozpočtu Nákup služeb
- případné příspěvky rodičů (ponížené o úhradu výdajů mimo rozpočet projektu, např. stravné dětí) mohou být zahrnuty do spolufinancování ze strany příjemce (pokud by částka vybraných příspěvků přesáhla výši spolufinancování, bude se jednat o příjmy projektu)
- výdaje, které nejsou hrazeny z projektu, ale jsou nezbytné pro jeho realizaci (např. stravné dětí) je třeba uvést v žádosti o podporu

Podmínky vymezující cílovou skupinu rodičů využívajících služeb péče o děti:

U cílové skupiny rodičů dětí musí být zajištěna vazba na trh práce. Příjemce má pro každé dítě využívající služeb v rámci projektu písemně doloženo, že oba rodiče (resp. jiné osoby pečující o dítě ve společné domácnosti) splňují jedno z následujících kritérií:

- jsou zaměstnaní, vykonávají podnikatelskou činnost,
- v případě nezaměstnanosti si zaměstnání aktivně hledají, jsou zapojeni v procesu vzdělávání či rekvalifikace.

Osoby pečující o dítě jsou uvedeny v přihlášce dítěte do zařízení. V případě střídavé péče stačí uvést údaje pro jednu z domácností, kde dítě pobývá. Spolu s přihláškou rodič doloží následující doklady:

- zaměstnaný rodič doloží potvrzení zaměstnavatele o pracovním poměru (pracovní smlouva, DPP, DPČ) s uvedením doby trvání pracovního poměru; OSVČ doloží potvrzení ČSSZ o úhradě odvodů na sociální pojištění
- nezaměstnaný rodič (případně jiná pečující osoba) doloží potvrzení z ÚP ČR o tom, že je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání (popř. potvrzení od pomáhající organizace); osoby v procesu vzdělávání doloží potvrzení o studiu
- osoby absolvující rekvalifikační kurz doloží potvrzení o účasti na rekvalifikačním kurzu a certifikát/potvrzení o jeho úspěšném ukončení, pokud byl kurz ukončen v době konání projektu

Podmínky, pro dokládání vazby rodičů na trh práce jsou následující:

- musí být doložena **před** přijetím dítěte do zařízení,
- musí pokrývat **celé období** docházky dítěte; je nutné upozornit rodiče na povinnost **aktualizace** v případě změny,
- potvrzení budou předmětem kontroly na místě, případně mohou být vyžádány při kontrole zprávy o realizaci projektu.

Podmínky pro aktualizaci písemných smluv o poskytování služby týkající se:

- zařízení péče o děti zajišťující péči o děti v domě mimo školní vyučování (ranní či odpolední pobyt), doprovodů na kroužky a zájmové aktivity, společné dopravy dětí do/ze školy, dětské skupiny a/nebo příměstského tábora-musí být uzavřeny/aktualizovány alespoň **na každý školní rok**
- příměstských táborů – musí být uzavřeny/aktualizovány **na každý turnus**, popř. **turnusy** pokud jsou organizovány **ve stejném školním roce**.
-

Nepodporované aktivity

V této výzvě nebudou podporovány následující aktivity:

- Volnočasové aktivity
 - PC/jazykové kurzy jako samostatný projekt
 - Osvětová činnost/kampaně jako samostatný projekt
 - Tvorba komplexních vzdělávacích programů včetně e-learningových kurzů
 - Všeobecné psychologické poradenství, pokud nebude součástí komplexní poradenské práce s účastníkem projektu
 - Zahraniční stáže
 - Lesní školky (mimo zákon o dětských skupinách kvůli nesplnění hygienických předpisů)
 - Provoz mateřských a rodinných center
 - Vzdělávání členů realizačního týmu s výjimkou:
 1. vzdělávání realizačního týmu v případě zaměstnanců sociálního podniku, kteří jsou v přímé práci s cílovou skupinou,
 2. vzdělávání realizačního týmu-sociálních pracovníků v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, působících v oblasti sociálních služeb, a to maximálně v rozsahu 24 hodin za kalendářní rok,
 3. vzdělávání realizačního týmu-sociálních pracovníků v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, působících mimo oblast sociálních služeb, a to minimálně 40 hodin za celé období realizace projektu,
 4. vzdělávání realizačního týmu-pečujících osob.
- Potřebnost vzdělávacích aktivit zdůvodní žadatel v projektové žádosti.